

---

# Julens Eventyr

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

---

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

# Indhold

**Julens Eventyr**

**4**

# Julens Eventyr

# Julens Eventyr

[1] Genoptrykt i "Himmel og Jord" Pag. 32-35

Jp. Fredag den 25. December 1931.

Julens Eventyr.

Af Sognepræst Kaj Munk.

Verdens kønneste Eventyr er tillige dens mest udbredte. Paa en Vrimmel af Tungemaal, over hele Jorden fortælles det nu igen i Dag for Millioner af Mennesker, voksne og Børn. Det handler ikke om Prinsessen og det halve Kongerige, der er ingen Drager i det, og Dyrene har ikke Stemme og kan snakke med. Det begynder meget kedeligt med at berette om en politisk Manøvre og fortsætter ganske jævnt med at fortælle om et Par unge Mennesker, der ventede en lille, og hvordan den saa under lidt dramatiske Omstændigheder kom til Verden. Men midt i det hele, just som vi maaske begyndte at finde Atmosfæren lidt trykkende, optræder der en Engel - et lille Stykke fra Krostalden ude paa Marken, hvor Røgterne gik og skuttede sig og syntes, at Natten led kun taaleligt, dér straaledede det af et ukendt Lys - "et Stjerneskuud", har en raabt til at begynde med, "nej, en Ildkugle", mener en anden. Saa skriger nogle op om Ildebrand og "hvad er dog det?" Og saa er Lyset midt imellem dem, og de kan ikke længere se og tør ikke længere sige noget, og inde fra Glansen taler en Stemme til dem om en stor glædelig Begivenhed: en Frelser er født, og Tegnet er: de kan finde et Barn i en Krybbe. Og saa overdøves Stemmen af tusinde Stemmer, et Kor, en Jubel: nu skal Gud takkes, Fred herske paa Jorden, det gode faa Plads i Menneskene.

Saa svinder Glansen, og Stemmerne taber sig. Men Folkene skynder sig ind til Byen, fulde af Tro og ivrige efter at faa Vished. Og saa er vi tilbage i Krostalden, hvor de fattige Røgtere staar om den forlegne Far, den unge blege Mor, hvem Sveden endnu staar paa Panden, og det lille grimme, rynkede nyfødte Barn. Vi begyndte paa Jorden, et Øjeblik var vi udenfor Tid og Rum, i det himmelske Lys, nu er vi igen paa Jorden - men se nu de Ansigter, hør nu de Stemmer, den gamle dér: "A takke dei, mi söte Gu, te a haar faat sjæt dehær." Himlen og Jorden er her. Det er Verdens dejligste Eventyr.

Javel, det indrømmer alle. Men er det ogsaa sandt?

Naturligvis er det sandt. Jeg har aldrig truffet et Eventyr her i Verden, som ikke var sandt. Jo mere fantastiske eller skælmske eller springende de lød mig, des rigere var de, naar jeg saa rigtigt til, paa Virkelighed, paa Sundhed, paa Sammenhæng. I dette Eventyr ligger Verdener af Visdom aabenbare eller gemte. At Tilfældighederne er Verdensplanens Bærere, at de smaa Begivenheder er de store, at Tilværelsen, naar den glimtvis røber sin Sjæl, helst gør det for Enfoldet, at til Barnet maa vi sætte vort Haab for Slægten, det er nogle af de Stjerner, der skinner inde i Verdens dejligste Eventyr. Det indrømmes af mange.

Men er selve Historien sand? Dens Skønhed indrømmet og dens Visdom indrømmet, er den saa historisk paalidelig? Blev der født en Dreng i en Krostald i Betlehem i Kviriniuses Landshøvdingstermin? Fik nogle Folk det at vide af Engle? Og var denne Dreng Verdens Frelser? Passer alt det?

Ja, det kan jeg jo ikke vide, jeg lille Menneske, der ikke engang ved, om jeg selv er blevet født, eller en Gavstrik har sat mig sammen ved Kemi! Skal jeg tro paa, hvad der er sket i Historien, saa maa jeg tage for gode Varer, hvad andre fortæller mig om det. Og jeg har for Resten opdaget, at jeg saa ofte faar paalideligere Besked, end naar jeg selv var til Stede og saa paa det. For jeg er en daarlig Iagttager. Og hvorfor skulde jeg ikke tro paa min Ven Lukas? Han har aldrig gjort mig noget andet end godt.

Hvorfor? Fordi det dog er saa usandsynligt. Vor Klodes Vilkaar har vel ikke forandret sig i det Par Tusind Aar. Saa gør Historien moderne! En Murersvend kommer raslende i en Fordvogn med sin Kæreste hen ad en Bivej paa Vej til Sygehuset. Motoren gaar i Stykker ud for en Kro langt fra en Telefon. Derinde fødes saa Barnet. Nu er De selv paa Vej hjem fra Gilde sammen med nogle Bekendte. Med eet staar en Engel for Dem. Bliver De forskrækket? Eller prøver De at rive Lagenet af den? Og naar den taler til Dem om en nyfødt Frelser, tænker De saa: Nu gaar Kronen i Pari - og skynder Dem ind i Kroen for at være med i Hyldesten?

Ja, kære Spørger, det haaber jeg oprigtigt til Gud, at jeg gør. Og gjorde jeg det ikke, saa tænker jeg næppe, Englen var kommet til mig. Jeg er saa yderst moderne indstillet, at jeg tror paa Engle. Fordi vi har været 8000 Aar om at opfinde Radioen, kan Vorherre da godt forlængst have opfundet Englene.

Ja, jeg tror paa Englene og Hyrderne paa Marken og Barnet i Krybben; det kan jeg ikke lade være med. Og naar jeg træffer Mennesker, der siger, at de ikke kan, saa tænker jeg altid: "Forstand og Fantasi! Ofte har man det ene og ikke det andet, men se, man kan dog ogsaa mangle begge Dele!" Men det, der er en Gaade, er Ordet om *Frelseren*; for det er jo sandt: Verden er ikke frelst, Gud faar liden Ære, og Freden er fløjten, og Menneskene udgør ikke et Gruppebillede, man kan se sig synderlig glad paa. Hvordan kan jeg da tro, at Barnet i Betlehem er Verdens Frelser?

Her vil jeg først bekende, at skal Teologiens Lære om, at han har stillet Guds Vrede og taget vor Straf paa sig og forhvervet os Syndernes Forladelse, opfattes som Svar paa det Spørgsmaal, skyder jeg den til Side som en Udflugt, der ikke kommer mig ved. Og hedder det: "Han har grundet et Selskab, hvor hver for saa og saa stort et Offer kan faa en Aktie, og Overskuddet fordeles hvert Aar mellem dem, der gaar af, i Form af evig Salighed", saa svarer jeg: "En Frelser paa Aktier er ikke Verdens Frelser og ikke Universets Guds Søn."

Hellere tager jeg mod den Forklaring, at det Barn, disse Hyrder fandt i Krybben, voksede til og slap Tjenersindets og Tilgivelsens Magter ud over Jorden, og skal Menneskeslægten frelses fra at gaa under i Begær og Misundelse, maa det ske ved at bøje sig ind under dem. Men underligt bleget og forsigtigt synes det Svar mig, og jeg finder ikke Juleglæden i det.

Saa ved jeg da ikke klart og præcist, hvad Englen mente med sit Budskab; jeg ved bare, at det fylder mig med Hyrdernes uovervejede Glæde. Og Tegnet, de fik, hvad var det værd, hvis ikke de havde troet? Et hjælpeløst, kludesvøbt Fattigmandsspædbarn. Men de saa med Troens Øjne, som en aandsbaaren Tale fra Himlen havde lukket op. Og hvad saa de? Som i en Taage Barnet derhenne vokse til unge Manddomsaar, og da Æslet skrød bag dem i Mørket, saa de ham ride paa det ind i sin Kongeby til sin Gernings mægtige Afslutning, for

at hans Disciples saa kunde begynde; og videre saa de med deres enfoldige Øjne Domkirker rejse sig og Røgelse bølge for Altre, og Mennesker sætte Livet ind for hans Navn, og Mennesker snyde og hykle og lyve i hans Navn, og Mennesker dø med Fred under hans Tegn, en Forbandelse og en Velsignelse, der holdt Jorden ned gennem Tiderne i et levende Kaos, mens den maaske ellers var skejet ud til syg Dyriskhed eller sunket hen i vankundig Død. Maaske saa den yngste af dem et Syn, han ikke selv forstod: Jorden som en udslukt fjollet Maane med Ar af sit uddøde Utøjs Bid drive rundt i Rummet, mens Legioner af Sjæle, frelst fra Udslettelsens store Intet af Barnet dér, stod om hans Trone i det høje.

Saa ser vi da paa Jesu nitten Hundrede og en og tredivte Fødselsdag ind i Verdens hvirvlende Virvar; vi ser hans Krybbe staa der, men det vilde ikke være Sandhed at sige: *og den staar fast*. Nej, ogsaa den er i Bevægelse, saa sandt den staar paa denne tumlende Klode. Men hellere det hele i Hvirvlen end den absolutte Stilhed over alt. Og det at Krybben er der, at den stadig er der, det giver os en Slags Tryghed i Sindet, et Slags Mod til at kalde Jesus med Frelserens uforstaaelige Navn. Og først naar man tør det, er man selv med i Julens dejlige Eventyr.